

Jaarverslag steen- en
kerkuilenwerkgroep Hei-
Heg-Hoogeind
2020 Heeze-Leende

Inhoudsopgave

Inleiding jaarverslag.....	3
Verslag controle steenuilenkasten 16 mei 2020	4
Broedresultaten van de steenuil in ons werkgebied 2020	6
Overzicht broedgevallen steenuilen vanaf 2005	8
Bezetting steenuilenkasten vanaf begin registratie (2007)	10
Broedcontrole ronde kerkuil 31 mei	11
Broedresultaten kerkuil in ons werkgebied 2020	13
Gemiddelden 2020	14
Overzicht nest en broedsucces van afgelopen jaren	14
Verslag najaar-schoonmaak 26.....	15
Fotocollage	16
Werkgroepleden	17
Algemene rubriek.....	18
Vrije broedgevallen.	18
Oude en nieuwe steen en kerkuil kasten	19
Experiment Jonge “ wees kerkuilen”	20
Monitoring.....	21
Ringen en terugmeldingen.....	23
Communicatie en PR.....	25
Colofon	27

De uilenwerkgroep is een onderdeel van de agrarische natuurvereniging Hei-Heg en Hoogeind uit Heeze-Leende en stelt zich ten doel het beschermen van de steen- en kerkuil. De uilenwerkgroep wordt gefaciliteerd vanuit het coördinatiepunt Landschapsbeheer van het Brabants Landschap.

Op de voorpagina: Gerard Noordman, een van onze gastgevers

Inleiding jaarverslag

Dit is inmiddels het 11e jaarverslag van onze uilenwerkgroep. Het verslag geeft een indruk van de werkzaamheden, resultaten en overige bijzonderheden van de uwg in het afgelopen jaar, gezien vanuit de beleving van ondergetekende.

2020, een bijzonder jaar in meerdere opzichten. Ook voor onze werkgroep is de pandemie van het Covid-19 virus niet ongemerkt voorbij gegaan. De steenuil controle op 5 mei hebben we in een aangepaste vorm uitgevoerd. Helaas konden we vooraf zoals gebruikelijk niet met de gezamenlijke briefing beginnen. Ook onze vertrouwde lunch na afloop kon geen doorgang vinden. Gelukkig waren de regels voor de controle van de kerkuil kasten op 31 mei weer wat versoepeld waardoor we weer op de vertrouwde manier te werk konden gaan. De najaarscontrole /c.q. schoonmaak moest helaas afgeblazen worden.

Opnieuw werd dit jaar weer een record verbroken. Het hoogste aantal geregistreerde broedgevallen van de steenuil sinds de oprichting met maar liefst 30 broedgevallen, zelfs twee vrije broedparen! Daarentegen vielen de resultaten bij de kerkuilen tegen alle verwachtingen tegen. Immers de reacties uit het veld eerder in het seizoen gaven een hoog verwachtingspatroon te zien. Ook de mooie resultaten uit 2019 ten gevolge van een hoge muizenstand en een zachte winter droegen bij aan deze verwachting.

Verslag controle steenuilenkasten 16 mei 2020

De controle van de steenuil kasten van afgelopen zaterdag waren anders georganiseerd dan andere jaren vanwege het coronavirus. Jammer dat we vooraf niet gezamenlijk een kopje koffie konden drinken. Ook de lunch van Krijn hebben we gemist om onze ervaringen en bevindingen uit te kunnen wisselen. Toch heb ik de indruk dat onder deze omstandigheden het controle werk goed verlopen is. Een minpuntje was dat het de auto van Frans Baudoin het tijdens de controle begaf maar dat is dankzij Dian en Mart Maas verder opgelost en ook de resterende controle werkzaamheden zijn verder uitgevoerd.

Deze controleronde heeft weer enerverende resultaten opgeleverd. Voorlopig samengevat: We hebben in totaal 66 kasten gecontroleerd inclusief 6 kerkuil kasten. 27 kasten waren bezet met broedsels van steenuilen en een van de kerkuil. Hiervan zijn in 8 kasten nieuwe broedgevallen waargenomen. Een van deze kasten is een kast bij Peer de Louw waar al 7 jaar geen uiltje meer had gebroed. Een tweede geval betreft een kast waar weliswaar vorig jaar ook een uiltje in heeft gebroed maar deze was toen nog niet in onze administratie opgenomen. Helaas voor enkele gastgevers zijn ook een 2-tal kasten waar de uiltjes de afgelopen jaren hebben gebroed hier niet meer teruggekomen. In deze twee gevallen zou er mogelijk sprake geweest kunnen zijn dat de uiltjes naar een van de nieuwe kasten zijn uitgeweken. Hiervoor hebben we geen direct bewijs doordat we geen ringnummers van de ouderuilen uit die kasten hebben. Dit betekent dat we t.o.v. vorig jaar toch weer verschillende nieuwe populaties in de kasten bij hebben gekregen!

We noteerden 8 terugmeldingen (ouderuilen die geringd waren) waarvan in twee gevallen het nummer niet volledig is genoteerd. Misschien dat we deze bij het ringen nog kunnen achterhalen als dan de ouderuil nog in de kast zit.

Naast deze broedgevallen zijn we in drie kasten nog een alleenstaande ouderuil tegen gekomen waarvan een dood. Ook zijn er eerder dit jaar door waarneming en monitoring nog een 3 à 4 tal territoria bekend waar mogelijk steenuiltjes als vrij broedpaar voor kunnen komen.

In 14 kasten zaten andere vogelsoorten zoals mezen, spreeuwen en holenduiven.

We zijn een steenuilenkast tegengekomen waar een 4-tal jonge steenuiltjes dood in werden aangetroffen. De uiltjes zagen er goed doorvoed uit en hadden geen noemenswaardige uitwendige beschadigingen. Er lagen een 4-tal verse muizen in de kast en een uitgedroogd kadaver van een rat. We hebben ingeschat dat ze niet lang voor de controle (<24 uur) nog moeten hebben geleefd. De gastgever had zelfs beeldmateriaal tot en met de controle maar ook hier vonden we geen aanwijsbare reden waaraan deze uiltjes zijn overleden. Tot 12 uur voor de controle werd nog vers voedsel aangevoerd.

Naast de steenuil kasten hebben we ook enkele kerkuil kasten gecontroleerd. Bij Jan Bertens zaten 5 jonge kerkuilen en twee ouderuilen in de kast. Eerder werd ook een broedgeval bij Verhoeven in

Jaarverslag 2020

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Soerendonk gemeld met ook 5 jonge kerkuilen. Bij de controle ronde op 30 mei zullen we zien hoe het verder is vergaan met de broedgevallen van de kerkuilen.

In totaal hebben we zaterdag 45 eieren geteld en 66 jonge steenuilen. Bij de kerkuilen hebben we 5 kuikens geteld.

Op 2 kasten na zaten in alle kasten met broedsel een of twee ouderuilen.

We zien t.o.v. vorig jaar wel dat de legselgrootte duidelijk minder is. Hierbij moet ik aantekenen dat vorig jaar de legselgrootte bijzonder hoog was. Ook zien we een aantal legsels waarbij niet alle eieren zijn uitgebroed. Voor wat duidelijkere conclusies moeten we uiteraard het seizoen afwachten.

Eerder zijn in Soerendonk ook nog 2 broedsels steenuilen geconstateerd.

Leenderstrip 17-5 2020

Frans Joosten en Erik van Asten, werkgroepleden genieten van een lekkere lunch tijdens de controle van de kasten. Wat denkt Frans te zien?

Jaarverslag 2020

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Broedresultaten van de steenuil in ons werkgebied 2020

Kastnr.	Gastgever	Aantal eieren	Aantal jongen	Aantal uitgevlogen jongen	Eerste eilegdatum	Opmerkingen
71-1	Fam v Rijsingen	4	0	0		mislukt
71-2	Fam Pv Meijl	3	2	2	6 april	
71-3	Fam P Maas	4	4	4	15 mei	
71-4	P de Louw	4	3	2	16 april	
71-5	Fam Staals	5	0	0		mislukt
71-8	Fam Lammers	5	5	4	1 april	
71-11	Fam Scheepers Heeze	2	0	0		mislukt
71-12*	Fam Staals	5	4	4	26 maart	
71-21	T v Bree	5	0	0		mislukt
71-25	Fam Maas Dian	3	3	3	21 april	
71-36	Fam Bakermans	5	5	0	2 april	mislukt
71-37	Fam v Bree-Dommels	4	3	1	8 mei	
71-39*	Fam Slegers	6	6	6	27 maart	
71-41	Fam Vermeer	5	5	4	4 april	
71-51	Fam C Ceelen	4	3	3	1 mei	
71-56	Fam G Noordman	3	3	3	12 april	
71-59	Fam Scheepers Sterksel	3	3	1	9 april	
71-64	Fam v Ansem	4	4	4	16 april	2 dood
71-67	Fam D Rijers	3	3	3	31 maart	
71-68	Fam v vd Loo	5	4	4	12 april	
71-70	Fam de Haan	4	2	2	8 april	
71-71	Fam v Middelaar L	4	3	3	24 april	
71-72	Fam Janssen	2	2	1	1 mei	
71-73	G Noordman(PastTh)	5	4	0	21 april	mislukt
71-76	Fam v Asten	2	2	2	5 april	
71-78	N Bax	5	5	0	13 april	mislukt
71-80	Mieke Havik	5	5	5	1 april	
71-86	Fam Dijstelbloem	3	3	3	15 april	
71-87	B Stam	4	4	0	14 april	mislukt
71-88	Fam Olivier	2	1	1		
vb	J vd Palen	1	1	1		
vb	Fam Bierings/Graaf	3	3	3		
71-60	Fam v Kruisdijk	0	0	0	activiteit	
71-75	Fam Duisters	0	0	0	activiteit	
71-42	De Korte vd Linde	0	0	0	activiteit	
	Bax/vDijk	0	0	0	activiteit	
	Harrie Maas	0	0	0	activiteit	
Totaal	37	122	95	69		

*Deze kasten hangen in Soerendonk

Toelichting tabel:

Het aantal broedgevallen van 2020 is ongekend hoog, maar liefst 9 broedgevallen meer dan het recordjaar 2019. Zie ook volgende tabel. Dit zal voor een groot gedeelte te verklaren zijn door het vorige jaar waar veel jonge steenuilen zijn uitgevlogen en gezorgd hebben voor nieuwe populaties. Deze nieuwe broedgevallen zijn inclusief 2 vrije broedparen. Toch zien we in deze tabel ook dat in 8 broedgevallen het aantal mislukte broedgevallen (daar waar geen uiltjes zijn uitgevlogen) ook erg hoog is. Helaas is niet altijd duidelijk wat hier de oorzaak van is.

In 2 gevallen vonden we alle uitgekomen uilskuikens dood in de kast.

In 1 geval lijkt het of de uitgekomen uilskuikens gepredeerd zijn.

In 1 geval is er weliswaar een tak uit de boom afgebroken maar niet op de kast gekomen. De eerder geziene uilskuikens waren echter verdwenen toen we ze wilde ringen.

In 2 gevallen leken de eitjes onbevruucht. In een van deze gevallen bleven de ouderuilen in de kast aanwezig.

In 2 gevallen leken de eitjes gepredeerd. In een van deze gevallen werd in de buurt wel een steenmarter waargenomen.

Naast de 32 broedgevallen werd op minstens 5 andere locatie s activiteit waargenomen in de vorm van braakballen in de kast of gezichtswaarneming in de buurt van de kast.

Gemiddelden 2020	
Gemiddeld aantal eieren per broedsel	3,8
Gemiddeld aantal jongen per broedsel	2,96
Gemiddeld aantal uitgevlogen jongen	2,15

Nestsucces: Percentage nesten waar tenminste 1 jong uitvliegt. Van de 32 nesten zijn er 24 succesvol, d.w.z. in deze 24 nesten is minimaal 1 uiltje uitgevlogen. Dit is een nestsucces van 75%.

Broedsucces: Is het gemiddelde aantal uitgevlogen steenuiltjes per broedsel. Uit de 32 broedsels zijn 69 uiltjes uitgevlogen. Dit is een broedsucces van 2,15. Hoe zich dit verhoud tot andere jaren is terug te vinden in tabel "overzicht nestsucces en broedsucces van afgelopen jaren".

Overzicht broedgevallen steenuilen vanaf 2005

Jaar	Broedgevallen kast	Vrij broed-geval	Territorium	Aantal eieren	Aantal kuikens	Aantal uitgevlogen jongeren
2005		1				
2006	2					
2007	4	1				
2008	6			25	15	nb
2009	5			27	19	nb
2010	6		1	25	22	nb
2011	6		11	24	15	9
2012	6		7	21	15	12
2013	10	1	2	40	27	18
2014	10	2	5	36	23	22
2015	15	1	3	64	25	18
2016	16			66	54	51
2017	18		2	74	65	61
2018	22		2	93	74	72
2019	23			116	95	90
2020	32*	2	3	122	99	69

nb =niet bekend

*Inclusief 2 vrije broedparen.

In bovenstaande tabel is duidelijk te zien dat in 2020 ondanks het grote aantal broedgevallen er minder eieren zijn gelegd maar dat er ook veel minder uiltjes zijn uitgevlogen t.o.v. 2019.

Natasja Bax een van onze gastgevers met 2 kuikens van de steenuil.

Jaarverslag 2020

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Overzicht nest en broedsucces van de afgelopen jaren.

jaar	Gem. aantal eieren	Gem aantal jongen per broedsel	broedsucces	Nestsucces %
2015	4,06	1,46	1,125	44
2016	4,12	3,37	3,18	87,5
2017	4,11	3,61	3,38	89
2018	4,22	3,36	3,27	95
2019	5,27	4,31	4,09	91
2020	3,8	3.09	2,15	75

Roel leest het ringnummer van de uil af.

Jaarverslag 2020

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Bezetting steenuilenkasten vanaf begin registratie (2007)

Kast-nr.	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar
71-1														2020
71-2	2007	2008	2009	2010	2011				2015		2017	2018	2019	2020
71-3		2008	2009							2016	2017	2018	2019	2020
71-4	2007	2008	2009	2010		2012	2013							2020
71-5												2018	2019	2020
71-7				2010	2011									
71-8	2007	2008	2009	2010		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
71-9	2007									2016*				
71-11a					2011		2013			2016			2019	2020
71-12						2012*	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
71-17		2008												
71-21			2009	2010	2011	?		2014	2015			2018		2020
71-22											2017			
71-25				2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
71-26		2008												
71-31									2015	2016				
71-36					2011*	2012*			2015*	2016*		2018	2019	2020
71-37					2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
71-39						2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
71-41						2012*								2020
71-42						2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
71-46							2013	2014	2015					
71-51									2015	2016	2017	2018	2019	2020
71-52							2013	2014	2015	2016				
71-53								2014				2018	2019	
71-56									2015	2016	2017	2018	2019	2020
71-59									2015	2016	2017			2020
71-60										2016	2017	2018	2019	
71-64									2015	2016	2017	2018	2019	2020
71-67									2015	2016	2017	2018	2019	2020
71-68										2016	2017	2018	2019	2020
71-69											2017	2018	2019	2020
71-70												2018	2019	2020
71-71												2018	2019	2020
71-72														2020

71-73															2020
71-75													2018	2019	
71-76													2018	2019	2020
71-77													2018		
71-78															2020
71-80															2020
71-86															2020
71-87															2020
71-88														2019	2020
Tot. (44)	4	6	5	6	7	9	10	10	17	19	17	23	24	32	

Conclusie: Er zijn dus over al deze jaren 44 van de in totaal 70 steenuilenkasten gebruikt. Dat is 62 % van alle kasten.

Broedcontrole ronde kerkuil 31 mei

Verslag controle kerkuilen 30 mei 2020

Op zaterdagmorgen verzamelden zich 10 leden van de uwg bij Peter en Jo van Rijsingen om in groepjes van 3 personen de uilenkasten te controleren. Als gastheer was dit keer Mari de Bijl, boswachter bij het Brabants Landschap, op uitnodiging van onze werkgroep meegegaan op controle. Ook onze huisringer Wil Beeren nam plaats in een groep. De coronamaatregelen in acht nemend vertrokken de leden na een briefing van Adrie naar de diverse locaties. Omdat dit jaar iedereen zelf met de auto moest rijden is afgesproken om de km vergoeding dit jaar te laten vervallen. s' Middags werden we weer ontvangen door Krijn die weer een lekkere lunch had voorbereid.

Tijdens de lunch werd door een lid van iedere controlegroep de resultaten van deze ochtend besproken en toegelicht.

De voorlopige resultaten waren als volgt: Er werden in totaal 35 kasten gecontroleerd waaronder een 7 tal steenuil kasten. Deze laatsten bevatten bij de eerste controle op 16 mei alleen nog maar eieren en werden nu extra op leeftijd van de jongen gecontroleerd. Van deze laatste kasten bleken er nog steeds drie op eieren te zitten. Bij twee andere kasten troffen we jonge uiltjes aan echter bij een van deze kasten waren ze al overleden. In de derde kast trof men alleen een ouderuil aan en wat eierschalen (predatie?). In de steenuilenkast bij Peter van Rijsingen lagen nog steeds 4 koude eieren. Deze bleken onbevruucht.

In de kerkuil kasten die we die dag controleerden vielen de resultaten enigszins tegen. 3 kasten waren bezet met jonge kuikens. In twee kasten vonden we eieren. Dit lijken wat verlaatte broedgevallen. Uit twee andere kasten vlogen twee ouder uilen weg. In 4 kasten vond men sporen in de vorm van braakballen of werden door de gastgevers wel eerder uilen waargenomen. Opvallend was ook dat er bij de kerk een kerkuil vliegend werd waargenomen. Bij Rens Kuijten op Sterksel werd na jaren van broedende uilen nu geen activiteit meer aangetoond. Eerder werden bij Verhoeven en Bertens al

Jaarverslag 2020

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

kerkuilen met jongen waargenomen. Hans van Lieshout op Sterksel meldde al eerder wel activiteit van twee ouderuilen maar geen broedsel. Dit brengt ons op een voorlopig resultaat van 7 broedsels en 7 kasten met activiteit.

Al met al toch weer een boeiende ochtend.

Allen bedankt voor de inzet en een speciaal woord van dank aan Jo en Krijn voor de verzorging van het natje en het droogje.

Mocht iemand nog leuke foto's gemaakt hebben van deze ochtend en deze nog niet met mij hebben gedeeld dan hou ik mij aanbevolen.

Los van de kastcontroles werden ook nog twee vrije broedparen gemeld: Dat brengt het totaal aantal broedgevallen van steenuilen binnen onze gemeentegrenzen op 30!

Jullie coördinator

Leden van de werkgroep en onze gast Mari de Bijl tijdens de lunch.

Broedresultaten kerkuil in ons werkgebied 2020

Kastnr.	Gastgever	Aantal eieren ¹	Aantal kui-kens	Aantal jongen uitgevlogen	Opmerking
	Fam Bloemen	5	0	0	mislukt
74-4	Fam Bertens	5	5	4	1 dood
74-9 ²	Fam Verhoeven	6	5	4	
74-25	Fam Winters	5	0	0	mislukt
74-21	Kerk Providentia	3	2	2	
74-27	Fam Kuijten jr	4	4	3	
74-28	Hetty Wildenberg	4	4	4	
	Fam Kuijten jr	0	0	0	activiteit
2498-1A	Hans v Lieshout	0	0	0	activiteit
74-3	Fam Kuipers	0	0	0	activiteit
74-15	Fam v Rijsingen	0	0	0	activiteit
	Fam Vos	0	0	0	activiteit
74-	Henk Glabbeek	0	0	0	activiteit
	W vd Broek	0	0	0	activiteit
Totaal	14	32	20	17	

Toelichting tabel:

Uit bovenstaande tabel is op te maken dat het aantal broedgevallen (7) duidelijk achterblijft bij de verwachtingen. Zeker als je in beschouwing neemt dat het aantal uitgevlogen kerkuilen een jaar eerder, t.g.v. een goed muizenjaar en een zachte winter, flink is toegenomen. Er werden zelfs enkele tweede broedgevallen in onze regio waargenomen. Ook de diverse reacties vanuit het veld in de periode voorafgaand aan dit nieuwe broedseizoen deden deze vermoedens bevestigen. Echter de realiteit is anders. Ook de geluiden vanuit andere werkgroepen gaven de indruk dat het met de kerkuil dit jaar minder goed is gegaan. Mogelijk toch een kleiner aanbod van muizen (De steenuil is minder afhankelijk van muizen). Er zijn wel een aantal nieuwe gastgevers bijgekomen waar activiteit is gezien. Van de 7 broedgevallen zijn er ook nog eens 2 mislukt. Het uiteindelijk aantal uitgevlogen uilen is daardoor aan de magere kant.

Het totaal aantal broedsels en activiteit is 14. Dit geeft mogelijk toch wel hoop voor de nabije toekomst.

Nestsucces: percentage nesten waar tenminste 1 jong uitvliegt. Van de 7 nesten zijn er 5 succesvol, d.w.z. in deze 7 nesten is minimaal 1 uiltje uitgevlogen. Dit is een nestsucces van 71%.

¹ Omdat in de ei-fase niet is gecontroleerd kunnen we het exacte aantal eieren wat gelegd is niet aangeven.

² Deze kast hangt in Soerendonk.

Jaarverslag 2019

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Broedsucces: Is het gemiddelde aantal uitgevlogen kerkuilen per broedsel. Uit de 7 broedsels zijn 17 uiltjes uitgevlogen. Dit is een broedsucces van 2,42. Hoe zich dit verhoudt tot andere jaren is terug te vinden in tabel “overzicht nestsucces en broedsucces van afgelopen jaren”.

Gemiddelden 2020	
Gemiddeld aantal eieren per broedsel	4,57
Gemiddeld aantal jongen per broedsel	2,85
Gemiddeld aantal uitgevlogen jongen	2,42

Overzicht nest en broedsucces van afgelopen jaren

	Gem. aantal eieren	Gem aantal jongen per broedsel	broedsucces	Nestsucces %
2015	3,66	3,0	2,16	100
2016	5,22	5,11	4,11	88
2017	3,88	3,88	2,55	89
2018	4,16	3,33	3,0	83
2019	4,92	4,84	4,31	92
2020	4,57	2,85	2,4	71

Gemiddeld aantal eieren is bij benadering omdat niet altijd in de eifase gecontroleerd kan worden.

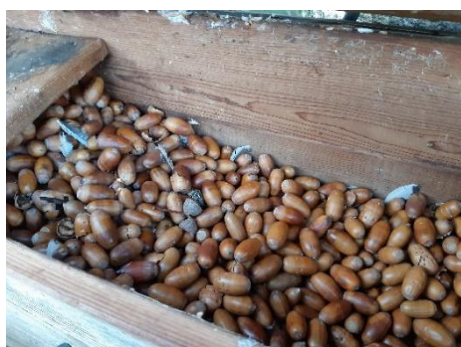

Jonge steenuiltjes in wit donskleed.

Verslag najaar-schoonmaak 26

Dit jaar werd er vanwege corona geen najaars-schoonmaak gehouden. Wel werden om uiteenlopende redenen enkele gastgevers bezocht.

Zo werd de steenuilen kast van de fam. van Kruisdijk extra gecontroleerd omdat de berkenboom waar de kast in hing mogelijk te rot zou zijn om de kast zonder problemen te kunnen dragen. Tot mijn verassing werd ik bij het openen van de kast geconfronteerd met een kast boordevol eikels. Zou dit het werk van een eekhoorn kunnen zijn? De kast werd geheel leeggemaakt zodat er weer ruimte ontstond voor de steenuil.

Enkele kasten van het oude type werden voorzien van een extra schotje om deze extra marterproof te maken.

Jaarverslag 2020

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Fotocollage

Jaarverslag 2020

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Werkgroepleden

- 🦉 Erik van Asten
- 🦉 Peter van Rijsingen
- 🦉 Dian Maas
- 🦉 Andrew Webb
- 🦉 Jack vd Palen
- 🦉 Geert Toonders
- 🦉 Roel Winters
- 🦉 Peter Kerkhofs
- 🦉 Ton Verwegen
- 🦉 Jan van de Laar
- 🦉 Wim Cardinaal
- 🦉 Frank Maas
- 🦉 Frans Joosten
- 🦉 Harrie Timmermans
- 🦉 Wil Beeren
- 🦉 Frans Baudoin
- 🦉 Roel van Dijk
- 🦉 Adrie Staals (coördinator)

Andrew Web heeft zich dit jaar afgemeld als lid van de uilenwerkgroep. Andrew was een gewaardeerde kracht voor de uilenwerkgroep en is vanaf het begin betrokken geweest bij de uilenwerkgroep. Wij willen Andrew dan ook hartelijk bedanken voor de jaren lange inzet voor de groep.

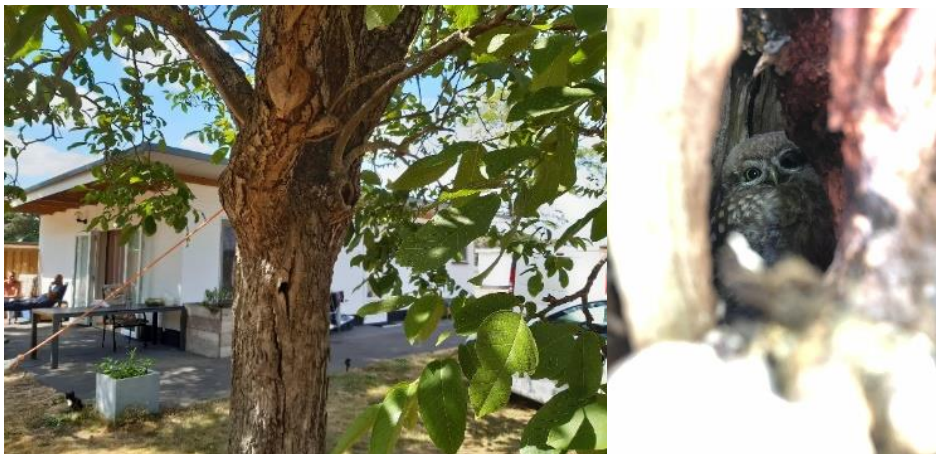

Andrew

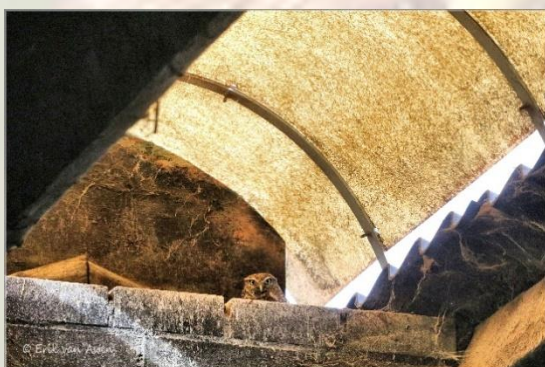
Algemene rubriek

Vrije broedgevallen.

Op 25 mei kreeg ik een telefoontje van Jack v.d. Palen, een van onze werkgroep leden, dat bij zijn broer Johan op de Pandijk in Sterksel een uiltje/ei in een spelonk van een notenboom was waargenomen. Vlak bij een vakantiewoning op de camping werden door enkel vakantiegangers al enige tijd af en aan vliegende uiltjes gezien. Bij de controle op 30 mei konden we inderdaad een jonge steenuil in de spleet van de notenboom waarnemen. Het betrof hier dus een vrij broedpaar. Later werden bij de nacontrole opnieuw het ogenschijnlijk gezonde opgegroeide uiltje gefotografeerd. We gaan er vanuit dat zij het nest ook heeft verlaten.

Via facebook kreeg Erik van Asten een berichtje dat er op een boerderij aan de Renheide een broedsel van steenuiltjes was ontdekt door de boerin van de familie in de koeienstal. Zij had al diverse malen jonge en oude steenuilen in de nok van de stal waargenomen. Erik heeft de dagen daarop ook enkel foto's van een van de ouderuilen op de gevoelige plaat kunnen vastleggen. De vrouw des huizes was zeer begaan met de uiltjes en heeft nadien de jonge uiltjes in de stal nog diverse malen waargenomen. We kunnen dus met zekerheid vast te stellen dat het hier om een vrij broedpaar ging.

Oude en nieuwe steen en kerkuil kasten

Eind 2019 en begin 2020 kwamen verschillende signalen via gastgevers of andere kanalen binnen over activiteiten van de uilen m.n. van de kerkuilen. Dit mogelijk als gevolg van een uitzonderlijk muisen en daardoor goed uilenjaar 2019. Na overleg hebben we op een aantal locaties nieuwe steenuil en kerkuil kasten gehangen en of verplaatst. Enkele van deze kasten zijn geplaatst in het kader van ervenplus, een project (voorziening) ter bevordering van de biodiversiteit op het platteland. Het betrof hier een 4-tal steenuil kasten (kasten bij de fam. Willems, Bogers, den Breeje en Dijkstraalbloem).

Zo werd eind december het eerdere plan opgepakt om de buitenkast bij Adriaan Zwetsloot aan de Peeldijk te demonteren omdat hier geen enkele activiteit vanaf het begin was waargenomen en er toch al een kast bij Adriaan in de schuur hing. Bovendien hing de kast vrij hoog in de boom en was deze wat moeilijk te controleren. Maar wat bleek bij de aanvang van het demonteren vloog een kerkuil uit de kast en lagen hierin verschillende lagen braakballen van de kerkuil. Uiteraard hebben we besloten de kast te laten hangen. Dit heeft overigens geen broedgeval opgeleverd omdat de kast later weer door houtduiven is ingenomen.

Maarten van Doorn meldde eind 2019 dat bij hem op zolder schijtsporten van een kerkuil aanwezig waren en verse braakballen.

Via via kregen we te horen dat bij Wimke van den Broek aan de Oostrikkerdijk een kerkuil zat. Bij een bezoek aan Wim vonden we inderdaad veel verse braakballen onder de balken van zijn open schuur. Volgens Wim zat de uil al enkel jaren regelmatig in zijn schuur. Aanleiding voor ons om hier een kerkuilenkast te monteren.

Ook kregen we te horen dat bij de zorgboerderij van de fam. Vos aan t Huisven in Heeze al jaren een kerkuil in een kast werd gezien. Na een bezoek aan de zorgboerderij konden inderdaad de sporen van kerkuilen in de schuur worden gezien. Afgesproken werd dat de kast kon worden opgenomen in de administratie van u.w.g. HHH. Helaas kon dit jaar geen activiteit of broedgeval worden waargenomen.

Activiteit van een kerkuil werd gemeld door een boswachter van het Brabants Landschap bij de familie Bloemen aan de ... weg te leende. Er werd op januari 2020 een kerkuilenkast gehangen in de open veldschuur op het erf. Dit leverde het eerste jaar meteen een broedgeval op. Helaas is dit broedgeval mislukt.

Bij Natasja Bax werden in het najaar van 2019 ook schijtsporten en enkel braakballen van een kerkuilen gevonden en op grond hiervan een kerkuilen kast op de schelf in de open schuur gehangen.

Ank van de Plas meldde in het voorjaar dat Marcel een steenuil uit de steenuilenkast had zien vliegen. Enkele jaren eerder hadden zij in hun kast een steenuilenpaar met 6 jonge uilen. Nadien was het weer enkele jaren stil. Helaas heeft deze activiteit geen gevolg gehad in de zin van een nieuw broedsel, maar hoop voor de toekomst is er zeker.

Bij de schuur van Rene Kuiten aan het Turfven in Sterksel werd ook een kast opgehangen omdat er sporen in de vorm van braakballen werden gevonden.

Elders hebben we ook kasten weggehaald omdat hier al jaren geen broedgeval of activiteit is geconstateerd. Uiteraard is dit in overleg met de desbetreffende gastgevers gebeurd. Namens de u.w.g. hebben we hen hartelijk bedankt voor de gastvrije ontvangsten. Het betrof hier een Kerkuilen kast bij Cor van Zon en een steenuilen kast bij mevrouw Sluiter, een steenuilen kast bij wijlen Piet Ceelen, en kast aan schuur SBB op de Plaetse.

Experiment Jonge “wees kerkuilen”

Eind maart werd ik benaderd door een collega coördinator van de u.w.g. Boxmeer. Een van zijn gastgevers heeft een kerkuilenpaar met 6 jonge kerkuilen. Door beperkingen van de ouderuilen zijn zij niet in staat de jonge uilen op te voeden. Hij zoekt een aantal gastgevers die bereidt zijn om d.m.v. bijvoeren deze jonge uilen een kans te geven om uit te vliegen. Ook het feit dat we wat ervaring op kunnen doen met dit project is aanleiding om met dit project mee te doen. Er bestaat misschien een kleine kans dat bij succes een of beide uilen mogelijk een plek bij de nieuwe gastgever ambiëren.

Op vrijdag 8 mei werden twee kerkuilen van ca. 7 weken oud afgeleverd bij Maarten van Doorn. Maarten heeft zich beschikbaar gesteld om als gastgever deze twee weesuilens te begeleiden naar hun vrijheid.

Maarten heeft een makkelijk bereikbare ruime zolder verdeeld in twee helften door een plastic wand. Op een van de gebinten is een kerkuilenkast gemonteerd. Ook deze kast is makkelijk te bereiken. De zolder is voorzien van een uitvlieggat naar buiten.

Het experiment vond plaats over de periode van 8 mei t/m 1 juni 2020.

Aan de hand van een vooropgesteld schema werd de proef uitgevoerd. In dit schema zijn de verschillende fase van ontwikkeling van de jonge kerkuilen in tijdzones uitgezet. De eerste periode zullen de uilen in de afgesloten kast doorbrengen en worden zij gevoerd met eendagskuikens, door deze in de vliegopening te leggen en deze meteen met gaas weer af te sluiten. In de tweede periode vanaf ongeveer 9 weken wordt de kast geopend zodat de jonge uilen op de zolder hun vlieg oefeningen uit

kunnen voeren. Ze worden dan op de zolder gevoerd op een voertafel. Een week later moeten de vleugelspieren zo ver ontwikkeld zijn dat zij de zolder via het uitvlieggat kunnen verlaten. Een gedeelte van het project is op camera vastgelegd. Tijdens deze periode zien we op camera regelmatig de uil(en) naar de voertafel vliegen om de prooi op te halen.

Op 30 mei wordt een uil buiten in de schop bij Maarten waargenomen. Hierna hebben we geen waarnemingen meer gehad tot dat op 8 juni een verzwakte kerkuil in de Jan Baptistestraat gevonden wordt die helaas zo verzwakt is dat hij de dag erop overlijdt. In vogelvlucht is de afstand van de vindplaats tot de locatie bij Maarten ca. 250 meter. De kans is dus groot dat dit een van de jonge uilen van ons experiment is.. Van de tweede uil wordt niets meer vernomen.

We hebben getracht de natuurlijke cyclus te volgen die jonge uilen normaal gesproken ook volgen. Echter het grote verschil is dat er nu geen ouderlijke uilen in het spel betrokken zijn die waarschijnlijk toch ook nog een grote rol vervullen bij het ontwikkelen van het jagen op prooien waardoor de overlevingskans van de jongen veel groter is.

Monitoring

In de maand maart van het voorjaar van 2020 zijn er door ondergetekende nog enkele deelgebieden met geluid gemonitord. Het betrof het gedeelte t Worteleindje, Burgemeester Vogelslaan, Heezerenbosch rondom manege Meulendijks, sportpark de grote speel en De Heg /Zandberg,

Een overzicht van de resultaten vind je hieronder in de tabel:

locatie	reactie
Worteleindje	ja
Burg.Vogelsln.	Ja
Heezerenbosch (vooraan)	ja
Manege Meulendijks	nee
Sportpark Leende	nee
De Heg	Ja
Zandberg	Ja

Slachtoffers

Ook dit jaar zijn er weer slachtoffers gevallen bij de uilenpopulatie.

Op 24 maart werd er een melding gemaakt van een dode kerkuil uil die verstrikt was geraakt in de prikkeldraad bij zijn erf aan de Paaldijk. Hij vond de uil met een "afgeknippte" poot. Dit zou er op kunnen duiden dat de uil eerder opgemerkt was door een passant die mogelijk gezien had dat deze uil was geringd en daarom de poot met ring mee had genomen. Mijn vermoeden bleek juist want enkel dagen nadien op 26 maart kreeg ik via onze ringer Wil Beeren door dat er via Griel een melding was gemaakt van een dode kerkuil op de Paaldijk te Leenderstrijp

Bij de steenuilenkast controle op 16 mei werd een dode volwassen steenuil aangetroffen in de kast aan de Beukenlaan in Sterksel. Doodsoorzaak onbekend.

Jaarverslag 2020

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

In november kregen we een melding van een dode steenuil aan de Oude dijk in Leende. Deze steenuil was niet geringd. Doodsoorzaak onbekend. Mogelijk verkeersslachtoffer.

Naast deze slachtoffers kwamen we bij de voorjaarsinspectie in twee steenuilkasten dode jonge steenuilen van enkele weken oud tegen waarbij de doodsoorzaak ook niet duidelijk was.

Dode uiltjes uit nestkast.

Verder kregen we in de loop van het seizoen ook meldingen via gastgevers binnen van dode jonge steenuilen die in de buurt van de kast gevonden waren. Zie ook overzicht terugmeldingen.

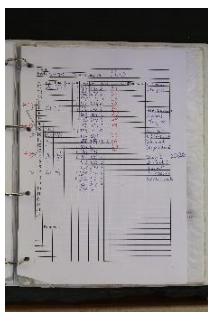
In de kast op de Zegge bij de moestuin werd tijdens een van de voorjaarscontroles een poot van een steenuil in de kast gevonden. Deze kast is in het najaar van 2019 schoongemaakt. Hoe deze poot in de kast terecht is gekomen is een raadsel. Is het een uil van het vorige jaar die na de schoonmaak in de kast is gestorven? Is de poot door een ander dier in de kast gebracht?

Jaarverslag 2020

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Ringen en terugmeldingen

Dit jaar werden door Wil Beeren in totaal 73 steenuilen geringd waaronder: 8 volwassen steenuilen, 65 jonge steenuilen en 17 jonge kerkuilen. Er werden 33 terugmeldingen van geringde uilen doorgegeven.

Jaarverslag 2020

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Overzicht terugmeldingen van levende en dode uilen 2020

Ringer	Ringnummer	Soort	Ringdatum	Ringlocatie	Melddatum	Vindlocatie	Status
Beeren W	5539958	ku	11062018	De Branten 8 Soer.	08032020	Hoeverdijk V waard	dood
Beeren W	5570034	ku	03062019	Keunenhoek Bu-del	23032020	Paaldijk Leende	dood
Beeren W	5575429	ku	30052020	St Jansborg	15062020	St Jansborg	dood
Beeren W	3866367	su	06062020	Bruggerh.9	27062020	Bruggerh.9	dood
Beeren W		su		Bruggerh.9		Bruggerh.9	dood
Beeren W	3805688	su	2016	Bruggerh1	16052020	T ven	levend
?	...472	su			16052020	Heggerdijk5	levend
Beeren W	3839918	su	03062018	eikenschoor	04012020	Heggerdijkk5	levend
Beeren W	3839859	su	2019	Heezerenb.10	16052020	Heezerenb.10	levend
Beeren W	3839859	su	2019	Heezerenb.10	30052020	heezerenbosch	levend
Beeren W	3866447	su	29062020	De Zegge	11072020	De Zegge	levend
Beeren W	3866448	su	29062020	De Zegge	11072020	De Zegge	levend
Beeren W	3866449	su	29062020	De Zegge	11072020	De zegge	levend
Beeren W	3853516	su	28052020	Vlaamseweg20	10-72020	Vlaamseweg20	levend
Beeren W	3839922	su	03062019	Panweg 10	02062020	Cijnsgoed3b	levend
Beeren W	3839922	su	03062019	Panweg10	12062020	Cijnsgoed 3b	levend
Beeren W	3814435	su	2018	Paaldijk1	30052020	Paaldijk6	levend
Beeren W	3814435	su	2018	Paaldijk1	09072020	paaldijk	levend
Beeren W	3763208	su	30052014	Vennenweg 8	16052020	Paaldijk 7	levend
Wouters J	3851457	su	28052019	Netersel	16052020	Paaldijk 7	levend
Wouters J	3851457	su	28052019	Netersel	07082020	Paaldijk7	levend
Beeren W	3866373	su	06062020	Bruggerh.1	05082020	Bruggerh 1	levend
Beeren W	3839844	su	28052019	Strijperdijk15	16052020	Paaldijk1	levend
Beeren W	3839844	su	28052019	strijperdijk	11072020	Paaldijk1	levend
BeerenW	3839853	su	28052019	kloosterln	16052020	kloosterl	levend
Beeren W	3853507	su	28052020	Past.tijs	10072020	Past.thijs.64	levend
Beeren W	3853508	su	28052020	Past.thijs.64	10072020	Past.thijs	levend
Beeren W	3853495	su	28052020	zitterd	04072020	zitterd	levend
Beeren W	3853499	su	28052020	zitterd	04072020	zitterd	levend
BeerenW	3853500	su	28052020	zitterd	04072020	zitterd	levend
Beeren W	3763300	su	13062015	Goorstr12	14042020	Goortst 12	levend
Beeren W	3839820	su	24052019	Vlaamseweg	16052020	Vlaamseweg6	levend
Beeren W	3839830	su	24052019	Hazenhurk1	16052020	T heike	levend

Conclusie: In bovenstaande tabel zien we dat er in 2019 in totaal 33 levende en dode uilen zijn terug gemeld. Naast deze meldingen zijn er ook nog leen aantal levende en dode ongeringde steen en kerkuilen terug gemeld.

Communicatie en PR

Via verschillende media hebben we onze werkzaamheden van de uwg naar buiten gebracht. Hieronder een opsomming van een aantal nieuwsberichten van onze werkgroep:

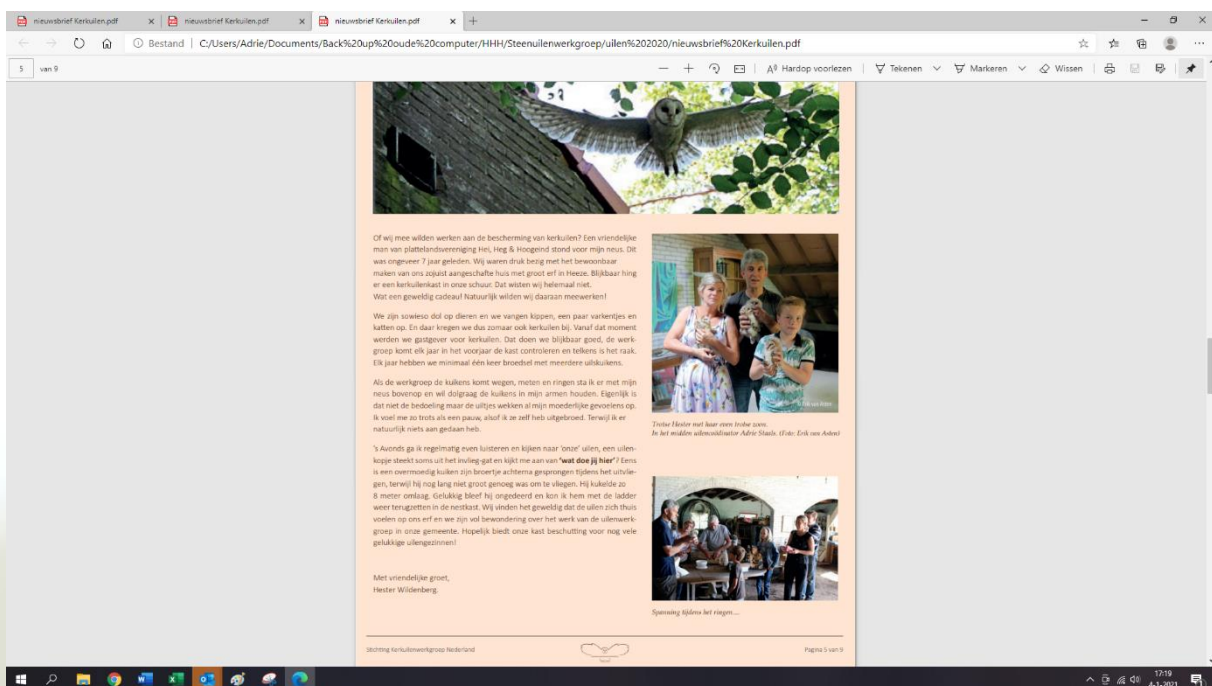
- Januari 2020: facebook BL “Waarom Steenuilen inventariseren?”, artikel over monitoring steenuil locaties.
- Maart 2020: Bijdrage aan Sovon in vorm van verslag over onderzoek naar populatietellingen in ons gebied.
- Juni 2020: facebook BL: artikel over resultaten broedgevallen uilen t.o.v. verwachtingspatroon.
- Oktober 2020: Digitale nieuwsbrief Stichting Kerkuilen Nederland.
- Mei 2020: Met enige trots verschenen er op de voorpagina van het jaarverslag van het Brabants landschap een aantal foto's van Erik v Asten uit de collectie van onze uilenwerkgroep. Ook de binnenzijde werd met een aantal foto's versierd. Als extra toegift voor de gastgevers had BL bij het jaarverslag kaarten met foto's van uwg toegevoegd. Een van deze kaarten was ook voorzien van een foto van Erik.

Jaarverslag 2020

Jaarverslag steen- en kerkuilen werkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Hieronder het artikel van Hester Wildenberg, een van onze enthousiaste gastgevers, van de kerkuilen in de digitale nieuwsbrief van Stichting Kerkuilen Nederland. Nr 13.

Tot Slot

Gaarne wil ik iedereen weer bedanken voor zijn of haar bijdrage aan het welslagen van het welzijn van de steen- en kerkuilen in onze regio. Hopelijk dat controles en overige bijeenkomsten weer op een normale manier kunnen plaatsvinden in de loop van 2021.

Colofon

Jaarverslag samengesteld door Adrie Staals, coördinator uilenwerkgroep Hei-Heg en Hoogeind.

E-mail coördinator: a.staals56@upcmail.nl

Website: www.heiheghoogeind.nl

Foto's zijn gemaakt door Erik van Asten en Peter Kerkhofs, leden van de werkgroep.

